



רשות המסים בישראל

י' כסלו, תשע"א  
17/11/2010

## תיקון סעיף 35 לפקודה- נקודות זיכוי לתושב חוזר

1. ביום 16/5/2010 התקבלה החלטת ממשלה (אשר סעיפים מסוימים ממנה תוקנו בהחלטה מיום 28/10/2010) שעניינה עידוד חזרתם של תושבים חוזרים ארצה. במסגרת החלטת הממשלה (לרבות התיקון לה), הוחלט לתקן את סעיף 35 לפקודת מס הכנסה (להלן: "הפקודה") כך שתושב חוזר, כהגדרתו בסעיף 14(ג) לפקודה, יהיה זכאי לנקודות זיכוי להן זכאי עולה חדש המגיע לישראל.
2. בעקבות החלטת הממשלה אושרה בקריאה ראשונה בכנסת ביום 15/11/2010 הצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 179), התשע"א 2010, בה נקבע כי בהגדרת "עולה" שבסעיף 35 לפקודה ייכלל גם יחיד ששב והיה לתושב ישראל מיום 16/5/2010 ועד ליום 30/9/2012 (להלן: "התקופה הקובעת"), לאחר שהיה תושב חוץ במשך 6 שנים רצופות לפחות (להלן: "תושב חוזר מוטב").
3. בעקבות התיקון הצפוי, יהיה זכאי תושב חוזר מוטב (בדומה לעולה חדש), לנקודות זיכוי הניתנות באופן מדורג במשך 3.5 שנים מיום ההגעה לישראל או מיום 1/1/2011, לפי המאוחר, באופן הבא:
  - א. 1/4 נקודת זיכוי חודשית במהלך 18 החודשים הראשונים. שווי ההטבה החודשית (1/4 נקודת זיכוי) עומד על 615 ש"ח (נכון לשנת המס 2010).
  - ב. 1/6 נקודת זיכוי חודשית במהלך 12 החודשים הבאים. שווי ההטבה החודשית (1/6 נקודת זיכוי) עומד על 410 ש"ח, (נכון לשנת המס 2010).
  - ג. 1/12 נקודת זיכוי חודשית במהלך 12 החודשים הבאים. שווי ההטבה החודשית (1/12 נקודת זיכוי) עומד על 205 ש"ח, (נכון לשנת המס 2010).בסה"כ, ערך ההטבה הכולל (במשך כל 3.5 השנים), בהנחת ניצול מלא של כל נקודות הזיכוי, עומד על 18,450 ש"ח.
4. בהמשך לאמור בסעיף 3 לעיל, תושב חוזר מוטב ששב והיה לתושב ישראל בין 1/1/2011 ליום 30/9/2012, יהיה זכאי לנקודות הזיכוי לפי סעיף 35, והן יבואו בחשבון בחישוב המס שלו מיום הגעתו והיותו תושב ישראל.
- תושב חוזר מוטב ששב והיה לתושב ישראל מיום 16/5/2010 ועד ליום 31/12/2010, יהיה זכאי לנקודות הזיכוי האמורות, אולם הן יבואו בחשבון בחישוב המס שלו, החל מיום 1/1/2011. יובהר, כי ההשחיה האמורה שבתחילת קבלת ההטבה (מיום הגעתו לישראל ועד 1/1/2011) אינה באה על חשבון תקופת ההטבות, קרי- תושב חוזר כאמור יהיה זכאי לנקודות הזיכוי במשך 3.5 שנים מלאות, לפי המדרג המפורט בסעיף 3 לעיל.
5. יש לציין, שהסדרים מסוימים החלים על עולה חדש בהתאם לסעיף 35 לפקודה ולתקנות מכוחו, כמו האפשרות להקפיא את קבלת נקודות הזיכוי (מבלי לאבד את הזכות לקבלתן במועד מאוחר יותר) עקב שירות צבאי סדיר או עקב לימודים במוסד לימודים על תיכוני או עקב תקופת שהייה בחו"ל, יחולו בהתאמה גם על תושב חוזר מוטב.



רשות המסים בישראל

6. כאמור לעיל, הזכאות לקבלת ההטבות המצוינות מותנית בהפיכתו של המבקש לתושב ישראל במהלך התקופה הקובעת וכן בהיותו תושב חוץ לפני כן, במשך 6 שנים רצופות.

ככלל, מעמד התושבות הפיסקאלית לצורכי מס של יחיד נקבע לאור מבחן "מרכז החיים" כמשמעותו בהגדרת "תושב ישראל" שבסעיף 1 לפקודה. לשם קביעת מרכז חייו של יחיד, יש להביא בחשבון את מכלול הקשרים המשפחתיים, הכלכליים והחברתיים של אותו יחיד, ובכלל זה יש לבחון את מקום מגוריו ומגורי משפחתו, מקום עיסוקו או העסקתו, מקום קשריו הכלכליים הפעילים והמהותיים, ועוד.

עפ"י החזקה המספרית המפורטת בהגדרת "תושב" שבסעיף 1 לפקודה, יש להניח שמי ששהה בישראל בשנת מס מסוימת 183 ימים או יותר, נחשב לתושב ישראל החל מאותה שנה. יחד עם זאת, כל מקרה צריך להיבחן לגופו וייתכנו מקרים בהם מי ששהה למעלה מ-183 ימים כאמור, לא ייחשב לתושב ישראל, ולהיפך – מי ששהה פחות מ-183 ימים כאמור, ייחשב בכל זאת לתושב ישראל.

7. רשות המסים אינה נוהגת להעניק אישורים מיוחדים על מעמד תושבות של תושבים חוזרים ומועד שינוי תושבות כאמור, והדבר נכון גם במסגרת הוראת השעה שנקבעה לגבי תושב חוזר מוטב.

יחד עם זאת, על מנת לאפשר את קבלת נקודות הזיכוי בפועל לתושב חוזר מוטב, מבלי להידרש לבחון ולאשר סופית את מעמד התושבות של אותו יחיד, נקבעו שני מסלולים אלטרנטיביים, המיועדים בעיקר למי שאינו חייב להגיש דוח שנתי על הכנסותיו (בד"כ שכירים), כדלקמן:

א. "מסלול מעביד" – במסלול זה, מציג המבקש למעבידו תעודת "תושב חוזר" שמנפיק משרד הקליטה למי ששהה למעלה מ-6 שנים בחו"ל (להלן: "תעודת תושב חוזר 6 שנים"), והמעביד יביא בחשבון את נקודות הזיכוי במסגרת חישוב המס במשכורתו של העובד.

יש לציין, שלצורך הנפקת תעודת תושב חוזר 6 שנים, ידרוש משרד הקליטה מהמבקש לחתום על טופס הצהרה לרשות המסים על זכאות לנקודות זיכוי לתושב חוזר (להלן: "טופס הצהרה לרשות המסים").

ב. "מסלול תיאום מס" – במסלול זה פונה המבקש למשרד השומה בבקשה לבצע תיאום מס המביא בחשבון את נקודות הזיכוי האמורות. במסלול זה יש להציג אחד מהשניים:

- תעודת "תושב חוזר 6 שנים" ממשרד הקליטה; או
- טופס הצהרה לרשות המסים.

יש לציין, שמסלול זה מיועד גם למי שלא עמד בתנאים לקבלת תעודת תושב חוזר 6 שנים ממשרד הקליטה מסיבה שאינה מונעת את זכאותו לקבלת נקודות זיכוי עפ"י סעיף 35 לפקודה, למשל – עקב אי מילוי תנאי שירות צבאי או לאומי.

יובהר כי ניתן לבצע תיאום מס באמצעות האינטרנט (בתנאים מסוימים). פרטים נוספים בעניין זה ניתן לראות באתר רשות המסים.

8. כאמור לעיל, מסלול מעביד ומסלול תיאום מס מאפשרים את קבלת נקודות הזיכוי בפועל, בדרך של הפחתת ניכוי המס במקור משכר העבודה המתקבל מאת המעסיק. מאחר ואין מדובר בקביעה פוזיטיבית של מעמד התושבות לצורכי מס, לפקיד השומה יש את הסמכות הקבועה בפקודה לדרוש מאותו יחיד שבו מדובר דוח שנתי ולקבוע לו שומה לפי מייטב שפיטה, לרבות כזו השוללת את זכאותו לקבלת נקודות זיכוי לתושב חוזר מוטב. יחד עם זאת, סביר להניח שאם



רשות המסים בישראל

התקבלה תעודת תושב חוזר 6 שנים או אם התקיימו התנאים הבסיסיים עליהם הוצהר בטופס ההצהרה, אותו יחיד ייחשב כתושב חוזר מוטב.

9. כפי שצוין, המסלולים המפורטים לעיל מיועדים למי שאינו חייב בהגשת דוח שנתי על הכנסותיו. מי שחייב בהגשת דוח כאמור, או מי שבוחר להגיש דוח שנתי גם אם אינו חייב (בעיקר דוחות להחזר מס לשכירים), מצהיר בשומה העצמית על מעמדו כתושב חוזר מוטב הזכאי לנקודות הזיכוי האמורות.

יובהר, כי הזכות להגיש דוח שנתי ולדרוש את נקודות הזיכוי לתושב חוזר מוטב קיימת גם למי שלא עמד בתנאי הסף להיכלל במסלול מעביד או במסלול תיאום מס, כמפורט לעיל. כמו כן, הזכות להגשת דוח שנתי כאמור קיימת גם למי שהייתה בידו האפשרות לקבל את נקודות הזיכוי במסגרת אותם מסלולים שצוינו, בין אם ניצל אפשרות זו ובין אם לאו.

10. האמור לעיל מתייחס רק לנושא הזכאות לקבלת נקודות זיכוי עפ"י סעיף 35 לתושב חוזר מוטב. כזכור, במסגרת תיקון 168 לפקודה ("חוק העולים"), נקבעו הוראות המקנות הטבות מס משמעותיות למי שנחשב לתושב חוזר ותיק (קרי- מי ששב והיה לתושב ישראל לאחר שהיה תושב חוץ במשך 10 שנים רצופות לפחות) ולמי שנחשב לתושב חוזר רגיל (שאינו תושב חוזר ותיק). הוראות אלו תמשכנה לחול כלשונון כלפי תושבים חוזרים ותיקים ותושבים חוזרים רגילים כאמור.

פרטים נוספים בעניין זה ניתן לקבל באתר רשות המסים בכתובת [www.mof.gov.il/taxes](http://www.mof.gov.il/taxes) בתפריט "מס הכנסה" < "הקלות במיסוי לעולים חדשים ולתושבים חוזרים".

11. לבידורים בעניין זכויות והטבות המגיעות לתושבים חוזרים ולעולים חדשים, ניתן לפנות ליחידה למיסוי בינלאומי ברשות המסים, לכתובת [Olim@mh.shaam.gov.il](mailto:Olim@mh.shaam.gov.il).

ב ב ר כ ה ,

רשות המסים בישראל